

[Justitsministeren]

baggrund, at politiets ledelse besluttede, at der skulle ske anholdelse.

Spørgsmålet om tiltalerejsning er forelagt statsadvokaten for København af Københavns politi.

Lenger (VS):

Jeg vil gerne sige tak for svaret fra ministeren og i særdeleshed tak, fordi han besvarede det meget grundigt og gik langt ud over det, som jeg egentlig spurgte om. Jeg er ganske tilfreds med svaret på det konkrete spørgsmål, at det selvfølgelig er den enkelte, der skal tiltales, hvis der er begået lovovertrædelser.

Men må jeg så sige om det, som ministeren nu bringer ind i billedet, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt der var baggrund eller ej for de foretagne anholdelser i den konkrete sag, at lige præcis foran Frihedsmuseet, hvor anholdelserne blev foretaget, var der jo ikke tumulter på nogen måde, og det, der er det principielle i det, er, at alle og enhver – også politiet og justitsministeren – glimrende ved, at ikke samtlige 362 anholdte har begået lovovertrædelser.

Det rejser derfor efter min mening det tillægsspørgsmål, om ministeren er enig i, at et princip for en civiliseret retsstat må være, at man hellere må dømme én for lidt end én for meget, og at justitsmord er noget, som man under alle omstændigheder skal tilstræbe at undgå.

Hvad angår selve spørgsmålet, som jeg har stillet, er jeg som sagt glad for ministerens svar; jeg er glad for, at ministeren bekræfter det, der ligger i spørgsmålet. Men så vil jeg godt efterfølgende spørge ministeren, om konsekvensen heraf så ikke er, at man ved anholdelser bør være mere selektiv over for, hvem man tager med, og hvem man sigter, når det alligevel skal ende i en individuel tiltale og en eventuel individuel domfældelse, sådan at det kun er dem, der har begået lovovertrædelser, der får en dom.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg vil bede justitsministeren om helt klart at bekræfte det, som lå i hans første besvarelse, og som jeg i hvert fald måtte forstå noget anderledes end hr. Lenger, nemlig at der i dansk ret og i internationale principper om retshåndhævelse og retsstat er noget,

der hindrer en kollektiv anholdelse. Vi har talt om kollektiv tiltale og kollektiv domfældelse, men er der noget som helst, der taler imod en kollektiv anholdelse?

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Til hr. Bjørn Elmquist vil jeg sige: nej, det er der ikke. Det var jo heller ikke det, der blev spurgt om, og derfor svarede jeg på spørgsmålet, således som det var formet. Kollektiv anholdelse er der jo grundlag for. Det, der her er tale om, er bestemmelsen i straffelovens § 134 a:

»Deltagere i slagsmål eller i anden grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted straffes, såfremt de har handlet efter aftale eller flere i forening . . .«.

Denne bestemmelse må jo betyde, at man kan foretage en samlet anholdelse af flere, og for en ordens skyld vil jeg også nævne en dom, der er optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen side 187–188. Det er en østre landsretsdømme fra 1971 i forbindelse med den såkaldte Verdensbanksag, hvor der blev foretaget anholdelser af den art, og hvor der blev rejst tiltale på den måde, jeg nævnte, efter individuelle anklageskrifter.

Over for hr. Lenger vil jeg på ny bekræfte, at jeg hellere vil se én for lidt dømt end én for meget. Det er et godt retsplejprincip, og det er jo det, vi følger overalt, men selvfølgelig er det politiets opgave at sikre borgerne imod hærverk og andet, og når noget sådant sker, er det politiets opgave at gribe ind.

Lad os nu se, hvordan retshandlingerne går! Jeg har jo også fået stillet spørgsmålet under samråd i retsudvalget o.lign., og vi kan få andre lejligheder til at drøfte det, men selvfølgelig er det da formålstjenligt, når det er muligt, at anholdelserne omfatter dem, som man på forhånd kan se har været direkte deltagere i den overtrædelse af loven, der har fundet sted.

Lenger (VS):

Nu bringer hr. Bjørn Elmquist noget nyt ind i spørgsmålet, og det giver mig anledning til at stille et tillægsspørgsmål til justitsministeren.

Jeg er da godt klar over, at man kan foretage en kollektiv anholdelse, forstået på den måde, at man anholder flere, men det, der er forudsætningen efter den paragraf i straffelo-